

① सन्ध्या-वन्दनादि-मन्त्र-सङ्ग्रहः

② आपः

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्

ता न ऊर्जे (जाः) दधातन ।

महे रणाय (रमणीयाय) चक्षसे (दर्शनाय) ॥

यो वः शिवतमो रसस्

तस्य भाजयतेह नः ।

उशतीर् (कामयमाना) इव मातरः ॥

(रसाय) तस्मा अरं (=शीघ्रम्) गमाम वो

यस्य (प्रभावेण) क्षयाय (=निवासाय) जिन्वथ (=प्रीणयथ) ।

आपो (प्रजा) जनयथा च नः ॥

② दधिकावा

(pegasus-प्रोष्ठपदासु) दधि-क्राव्यो अकारिषं

जिष्णोर् अश्वस्य वाजिनः ।

सुरभि नो मुखा करत्

प्र ण आयूषि तारिषत् ।

② मित्रः

मित्रस्य चर्षणी (मनुष्य) -धृतः

श्रवो (=श्रव्यो, शाकले अवो) देवस्य सानसिम् (←सन् दाने) ।

सत्यं चित्र-श्रवस्तमम् ॥

मित्रो जनान् यातयति प्रजानन्,

मित्रो दाधार पृथिवीम् उत द्याम् ।

मित्रx कृष्टीर् (=मानुषान्) अनिमिषा ऽभि चष्टे (=वीक्षते),

सत्याय हव्यं घृतवद् विधेम॥

② वरुणः

इमं मे वरुण श्रुधी (=श्रुणु)

हवम् (=आह्वानम्) अद्या च मृळय (=सुखय) ।

त्वाम् अवस्युर् आ चके (=अवदन्) ॥

तत् त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्

तद् आ शास्ते यजमानो हविर्भिः ।

अहेळमानो (=अकुध्यन्) वरुणेह बोध्य उरुशंस

मा न आयुः प्र मौषीः ॥

यच् चिद्+धि ते विशो यथा (=विश इव),

प्र देव वरुण व्रतम् ।

मिनीमसि (=तर्कयामः) द्यवि-द्यवि (=दिने दिने) ।

यत् किं चेदं वरुण दैव्ये (←देव+यज्) जने (देवेषु),

ऽभिद्रोहं मनुष्याश् चरामसि।

अचिंती यत् तव धर्मा युयोपिम (विनाशयामः),

मा नस् तस्माद् एनसो देव रीरिषः ॥

(ऋत्विजः) कित्वासो यद् रिरिपुर् (=लिलिपुः) न दीवि (देवकर्मणि),

यद् वा ऽघा सत्यम् उत यन् न विद्म ।

सर्वा ता विष्य (=विनाशय) शिथिरेवं (=शिथिला +इव)

देवाथा ते स्याम वरुण प्रियासः ॥

② सूर्यः

आ सत्येन रजसा वर्तमानो

निवेशयन् अमृतं मर्त्यं च ।

हिरण्ययेन सविता रथेन+

+आऽऽदेवो याति भुवना विपश्यन् ॥

उद् वयं तमसस् परि

ज्योतिष् पश्यन्त उत्तरम् ।

देवं देवत्रा सूर्यम्

अगन्म् ज्योतिर् उत्तमम् ॥

उदु त्यं जातवैदसं

देवं वहन्ति केतवः (→रश्मयः) ।

दृशे विश्वाय सूर्यम् ॥

चित्रं देवानाम् उदगाद् अनीकं

चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आ-प्रा (←पूरणे) द्यावा-पृथिवी अन्तरिक्षं

सूर्य आत्मा जगतस् तस्थुषंश् च ॥

(सूर्यस) तच् चक्षुर् देव(नि) हितं पुरस्ताच् छुक्र(द्ध) म् उच्चरत् -
पश्येम शरदश् शतं
जीवेम शरदश् शतं
नन्दांम शरदश् शतं
मोदांम शरदश् शतं
भवांम शरदश् शतं
शृणवांम शरदश् शतं
प्रब्रवाम शरदश् शतम्
अजीताः स्याम शरदश् शतं
ज्योक्(=दीर्घकालं) च सूर्यन् दृशे ।

② गायत्री

▼
▼
⑥ विश्वास-प्रस्तुतिः
आयातु वरदा देवी
अख्वरं ब्रह्मसंमितम् ।
गायत्रीञ् छन्दसां
मातेदं ब्रह्म जुषस्व नः ।

▼
⑥ सर्वाप् टीकाः

▼ विश्वास-प्रस्तुतिः - यजुः
ओजोऽसि।
सहोऽसि।
बलमसि।
भ्राजोऽसि।
देवानान् धाम् नामासि।
विश्वम् असि विश्वायुस्,
सर्वम् असि सर्वायुः।
अभिभूर् [ओङ् गायत्रीम् आवाहयामि । (41)]

▼

उत्तमे शिखरे देवी
भूम्यां पर्वतमूर्धनि ।
ब्राह्मणेभ्यो ह्यनुज्ञानङ्
गच्छ देवि यथासुखम् । (45)

② सविता

▼
⑥ शिरः
▼ विश्वास-प्रस्तुतिः
ओं भूः । ओं भुवः । ओं सुवः । ओं महः । ओञ् जनः
। ओं तपः । ओं सत्यम् ।

▼
तत् सवितुर् वरेण्य(णिय)म्
भर्गो(=भर्जनम्) देवस्य धीमहि(←धा धारणे/ ध्यै ध्याने / धी आराधने) ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥
(परो-रजसे ऽसावद् ओ३म् ॥)

▼
⑥ पुच्छम्

▼ विश्वास-प्रस्तुतिः
ओम् आपो ज्योती रसो
ऽमृतं ब्रह्म (=मन्त्राः)
भूर् भुवस् सुवर् ओम् । (42)

② परिधानीयम्

▼
(ॐ)
नमो ब्रह्मणे(=वेदाय), नमो अस्त्वग्नये
नमः पृथिव्यै, नम ओषधीभ्यः ।
नमो वाचे, नमो वाचस्पतये,
नमो विष्णावे बृहते करोमि ॥

(शतुरनुमो नद्यजादी ⇒ बृहन्महतोरुपसंख्यानम्। (वा०) इति बृहच्छ्रुब्दाद्
अनुमोऽजादिर् विभक्तिर् असंर्वनामस्थानम् उदात्ता भवति।)

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥